

JO YLI 20 MILJOONAA MYYTYÄ ROY GRACE -DEKKARIA

PETER JAMES

KUOLEMAAN JÄTETTY

EI RUUMISTA
EI JÄLKIÄ
EI RIKOSTA?

KUOLEMAAN JÄTETTY

PETER JAMES

KUOLEMAAN JÄTETTY

Englannin kielestä kääntänyt
Maikki Soro

www.minervakustannus.fi

Englanninkielinen alkuperäisteos

Peter James: *Left you dead*

© Really Scary Books Ltd./Peter James, 2021

Suomenkielinen laitos

© Minerva Kustannus Oy, 2021

Suomennos Maikki Soro

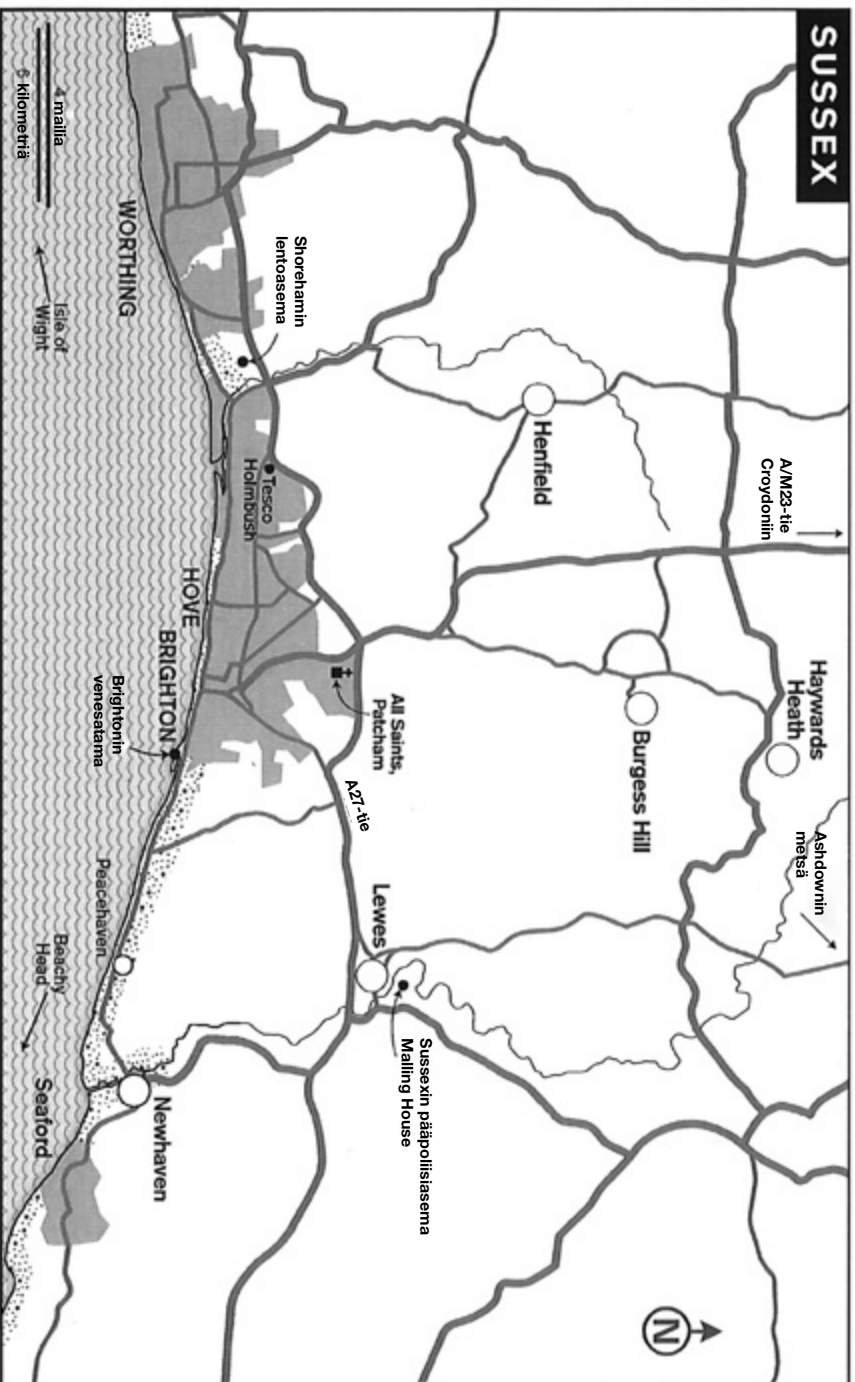
Kansi, ulkoasu ja taitto: Taittopalvelu Yliveto Oy

ISBN 978-952-375-303-7

Painettu EU:ssa, Scandbook 2021

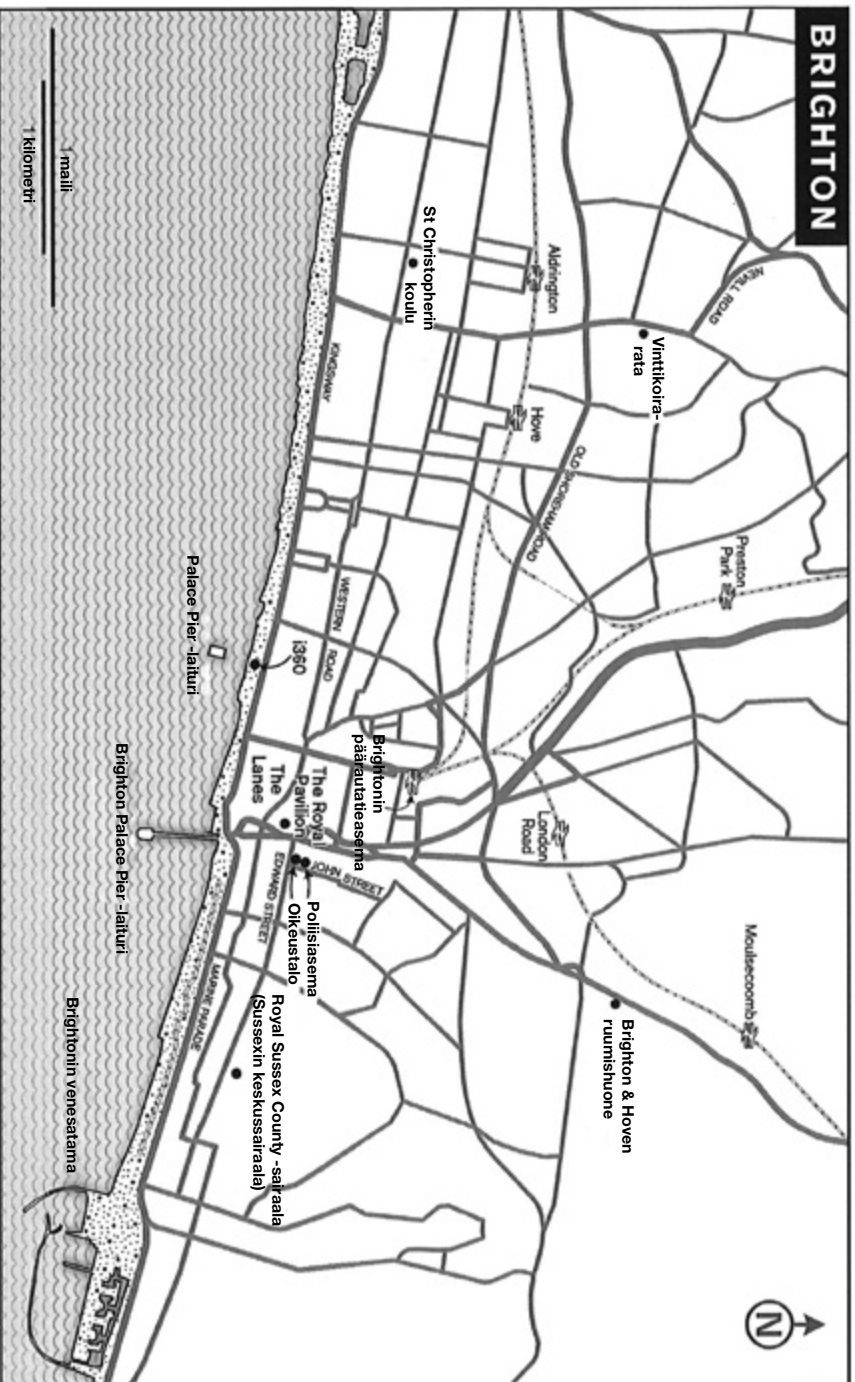
Rakkaan Oscar-koiramme muistoksi, ja kiitokseksi kaikille
lemmikeille pyyteettömästä rakkaudesta ihmisiänne kohtaan.
Erityiskiitos Spookylle, Wallylle, Willylle ja Woolle ja kaikille
karvaisille ja höyhenpukuisille ystävillemme!

SUSSEX

BRIGHTON

1

Sunnuntai 1. syyskuuta

Sunnuntaisin heille tuli yleensä enemmän tai myöhemmin riitaa jostakin. Useimmiten jostain pikkujutusta. Ja useimmiten riita loppui, kun he vain katsoivat toisiaan ja alkoivat nauraa. Tämä sunnuntai-iltapäivä paria viikkoa ennen heidän neljättä hääpäiväänsä sujui saman kaavan mukaan. Tällä kertaa kiista koski kissanhiekkaa.

Edeniä pelotti aina kun Niall oli ratissa, vaikka tälle oli sattunut vain yksi onnettomuus. Mies oli pyöräyttänyt auton katolleen pari vuotta sitten, kun he olivat tulossa kotiin jostakin illanvietosta. Niall myönsi ajaneensa liian reteästi. He olivat juuri ostaneet uuden – tai no, käytetyn – Golf GTI:n, ja Niall esitteli, kuinka paljon siitä irtosi tehoja – kunnes taidot loppuivat kesken, kuten yksi paikalle tulleista liikennepoliiseista huomautti kollegoilleen.

Tänään he olivat riidelleet viimeiset puoli tuntia kotimatkastaan, ja kun Niall oli pahalla päällä, hän kaasutteli tavallista ärhäkämmin. Heillä oli ollut jo yksi vähältä piti -tilanne, kun Niall oli ohittanut bemarilla karavaanarin ja palannut kaistalleen täpärästi ennen nokkakolaria vastaantulevan Land Roverin kanssa.

Hienoa, Eden ajatteli. Viimeinen sanani maan päällä tulee olemaan "kissanhiekkä".

"Onko sitä hiekkaa pakko hakea nyt?" Niall kysyi, kun oli hiukan rauhoittunut. "Ehtisin ehkä nähdä loput formuloista."

"Voithan katsoa koosteen."

"Se ei ole sama asia." Niall avasi ikkunan ja viskasi vanhan purkansa ulos, kaivoi taskustaan uuden ja pisti sen suuhunsa.

"Älä viitsi tehdä noin – kääri se johonkin ja pistä roskeen", Eden moitti. "Ja kyllä sitä hiekkaa on pakko hakea. Sinun piti ostaa perjantaina ja unohdit", hän muistutti. "Sitten lupasit ostaa sitä eilen ja unohdit taas."

"Tiedän, mutten ehtinyt – piti tienata rahaakin. Kolme kyytiä lentokentälle ja yksi vaivainen tippi."

"Kannattaisi harkita vaihtamista Uberille. Siellä voi arvioida asiakkaat ja antaa vain yhden tähden, jos ei tule tippiä."

"Vaihdan Uberille sinä päivänä, kun omistan sen", mies uhosi.

Niall ja hänen suuret puheensa. Eden antoi asian olla, ettei riitä leimahtaisi uudelleen. "Ei siihen mene kuin viisi minuuttia, jos ki-paisen äkkiä kaupassa."

Niall murahti.

Eden otti Niallin iPhoneen käteensä. "Katson vain ne tämänpäi-väiset kuvat."

"En tajua, kuinka unohdit ladata kännykkäsi. Siinä on paljon pa-rempi kamera."

"Olisin ladannut autossa, jos olisit muistanut ostaa piuhan, joka oikeasti toimii. Sammutin sen, että olisi vähän akkua jäljellä", Eden sanoi selatessaan Niallin lukemattomia sovelluksia.

"Olisit ladannut sen yöllä."

Eden pudisti päätään. "No, en ladannut."

Mies murahti uudelleen.

"Jesus", Eden sanoi selatessaan edelleen sovelluksia. "Kuinka monta appia täällä on? Varmasti yli sata! Et voi muistaa, mihin puoltakaan käytetään. Sinunhan piti poistaa ne, joita et ikinä käytä."

"Poistan sitten, kun ehdin."

Eden pudisti päätään ja virnisti. "Pidä vain kaikki vaikka maailman tappiin..."

Mieskin virnisti. "Vaikka maailman appiin."

"Kammottava riimi!" Eden löysi *Kuvat*-nimisen kansion ja avasi sen. Siellä oli useita iltapäivällä otettuja kuvia komeasta Elisabetin aikaisesta kartanosta ja sen suurenmoisista puistoalueista, jotka olivat parhaimmillaan juuri myöhäiskesän auringossa. Järvi. South Downsin kumpuilevia maisemia. Sitten monta kuvaa, joissa hän nojasi tiukoissa valkoisissa shortseissaan ja vaaleanpunaisessa topissaan järvenrannalla olevaan aitaan.

"Vau! Otit tosi hyviä kuvia minusta!" Eden sanoi. "Ihan upeita. Tai ainakin osa näistä."

"Sinun kamerallasi olisi tullut parempia."

Eden poisti vaihkaa kuvat, joita ei halunnut säilyttää, ja jätti vain parhaan – yhden niistä, joissa hän seisoi järvimaisemassa. Sitten hän jatkoi sovellusten selailua. "Mikä tämä appi on – MindNode?"

"Ei aavistustakaan."

"Sopiiko, jos poistan sen?"

"Siitä vain", Niall sanoi hieman äreästi.

Eden jatkoi tutkimustaan ja deletoi luvan saatuaan pari muuta-kin appia.

Heidän tultuaan Upper Shoreham Roadille, jolla oli kuudenkympin nopeusrajoitus, Niall osoitti taivaalle kertyviä pilviä. ”Kahden tunnin päästä sataa jo. Illalla pitää hakea asiakas Heathrow’lta, ja haluaisin tosiaan käydä pyörälenkillä formuloiden jälkeen, tree-nata vähän ennen töihin lähtöä. Eikö tämä voi odottaa huomiiseen?”

”Kissa ei osaa pidätellä, rakkaani”, Eden sanoi. ”Pysäytä vain marketin eteen, niin juoksen sisään, nappaan hiekan ja tulen takaisin. Viisi minuuttia.”

”Lupaatko? Kyllä se tiedetään, millainen sinä olet kauppaan päästyäsi – alat ostella kaikkea mahdollista, mitä luulet tarvitsevasi.”

Eden virnisti ja kosketti Niallin reittä vihjailevasti. ”Tarvitsen vain sinut.”

”Juu juu!”

Eden nojautui lähemmäksi ja suukotti miestänsä poskelle. Hän näki tämän silmissä jälleen oudon katseen, joka herätti hänessä levottomuutta. Katse oli niin erilainen kuin alkuaikoina – silloin se oli ollut niin syvästi rakastunut. ”Minä lupaan”, hän sanoi.

Niallin äiti oli espanjalainen. Sukutaustansa ansiosta Niallilla oli paksut tummanruskeat kiharat ja kasvot, jotka toivat Edenin mieleen ensi alkuun nuoren Dominic Westin. Hymyillessään Niall olikin maailman komein mies. Vihaisena hän näytti melkein neandertalilaiselta.

Heillä oli yleensä tapana käydä sunnuntaisin National Trustin ylläpitämissä kartanoissa, joihin pääsi ilmaiseksi jäsenkortilla. Tänä he olivat kuitenkin ottaneet kohteekseen toisen säätiön omistaman Parhamin kartanon – Parham Housen – ja kävelleet sen upeassa kaurispuistossa.

Niall kääntyi valtavan Tesco-supermarketin parkkipaikalle. Täältä oli vielä viiden kilometrin matka heidän kotiinsa Brightoniiin, ja edessä mateleva autojono poltti taas hänen proppunsa. ”Katso nyt tätä – voi paska, täällä menee ikuisuus.”

”Jätä minut vain jonnekin ja hae parkkipaikka. Etsin sinut sitten.”

”Pärjäätkö yksin? Hiekka on painavaa.”

Eden katsoi häntä syrjäkarein. ”Milloin viimeksi ostit?”

”Ööö – en muista.”

”No, millähän tavalla sitä ilmestyy meille? Taikomalla? Vai koti-
tonttuko sitä tuo?”

”Okei, okei, muskelimimmi – no, pysäköin tuohon.” Niall ajoi
tyhjään parkkiruutuun kohtalaisen matkan päähän marketista.

Eden nappasi käsilaukkunsa ja hyppäsi ulos, antoi lentosuukon,
pauskasi oven kiinni ja lähti juoksemaan autorivien välistä.

Niall käänsi autoradion kovemmalle. Laura Palumbo lauloi *Life
Goes On*.

Sitten kappale vaihtui. Niallin teki mieli savuketta, mutta Eden ei
halunnut hänen tupakoivan autossa. Totta puhuen Eden ei suvain-
nut tupakointia ollenkaan. Niinpä hän vain istui ja kuunteli mu-
siikkia, vilkaisi huolissaan rannekelloaan ja sitten auton kelloa. Van
Morrisonin *Brown Eyed Girl* loppui, ja vuoroon tuli Johnny Cashin
You Are My Sunshine. He rakastivat molemmat countrymusiikkia.
Toivottavasti Eden palaisi ennen biisin loppua – tämä oli yksi hä-
nen suosikeistaan.

Mutta hän ei palannut.

Niall kuunteli seuraavan kappaleen. Ja seuraavan.

Äkkiä hän tajusi, että oli kulunut kaksikymmentä minuuttia.
Mitä hittoa? hän ihmetteli. *Eden ostaa tietysti muutakin, vaikei
pitänyt.* Taivas tummeni entisestään. Mahdollisuudet nähdä for-
mulakisan loppuvaiheet hupenivat nopeasti. Hän oli tallentanut
ohjelman ja voisi katsoa sen myöhemmin tai huomenna, mutta se
ei tosiaan ollut sama asia. Nyt hän alkoi pelätä, ettei ehtisi pyöräile-
määnkään ennen sadetta.

Niall vilkaisi taas kerran auton kelloa, sitten rannekelloaan. Seu-
raava kappale. Kaksikymmentäviisi minuuttia. Puoli tuntia. *Mitä
hittoa se nainen kuppaa?* Samassa hän raivostui ja iski rattia – ja ir-
visti kivusta.

Hän odottaisi enää maksimissaan viisi minuuttia.

Kuinka kauan yhden kissanhiekkapussin osto voi kestää?

Kello oli jo 15.50.

Lopulta hän menetti hermonsa ja päätti lähteä hakemaan vai-
monsa.

2

Sunnuntai 1. syyskuuta

Marketin ovella Niallin tien tukki pitkä punatukkainen myyjä, jonka nimilapussa luki *Tim*.

"Valitettavasti suljemme kymmenen minuutin kuluttua", mies sanoi kohteliaasti.

"Autan vain vaimoani kantamaan kissanhiekkapussit", Niall sanoi.

"Ahaa, ilman muuta", myyjä sanoi ja astui sivuun. "Eläintarvikkeet ovat kakkoskäytävällä."

Niall astui sisälle markettiin, joka harveni vähitellen asiakkaita. Joka kassalle oli jonoa, myös oikean reunan itsepalvelukassoille, mutta Edeniä ei näkynyt.

Niall huomasi toisen myyjän, naisen, jolla oli pitkät ruskeat hiukset. "Anteeksi, missä päin on kakkoskäytävä?" hän kysyi.

Nainen tarjoutui lähtemään oppaaksi, mutta Niall pyysi vain neuvomaan tien.

Sitten hän lähti ripeästi myymälän takaosiin maitotuotekäytävän kautta, jonka oikealla puolella olivat kirjat ja elokuvat, ja työntyi pikkulasta kuljettavan naisen ohi, joka huusi hänelle jotakin. Hän heilautti pahoitellen kättään ja kääntyi ohjeiden mukaan herkkutiskin luota oikealle. Silmäiltyään useita käytäviä hän saapui vihdoinkin eläintarvikeosastolle.

Käytävä oli yhtä autio kuin muutkin.

Hän kiiruhti takaisin kassoille ja katseli nopeasti lyheneviä jonoja. Ei merkkiäkään Edenistä. Mitä se nainen puuhasi?

Hän hermostui entistä enemmän ja harppoi pitkin poikin käytäviä. Murohyllyn luona hän pysähtyi, otti puhelimen taskusta ja soitti Edenin numeroon.

"Valitsemaanne numeroon ei juuri nyt saada yhteyttä."

Pistä se puhelin päälle, perhana.

Pitkä ja roteva turvamies asteli määrätietoisesti häntä kohti radiopuhelin olkapäällään ja avainnippu vyöllään kuin vanginvartija. Ilme oli miellyttävä mutta vakava. "Anteeksi, olemme juuri sulkemassa. Jos voin pyytää siirtymään kassoille päin."

"Etsin vaimoani", Niall selitti. "Hän tuli yli puoli tuntia sitten, enkä löydä häntä mistään."

"Eikä hän ollut kassoilla?"

Niall pudisti päätään.

"Pyydätkö kuuluttamaan häntä?"

"Se olisi hyvä. Ja voiko joku katsoa vessoista, jos hänelle tuli vaikka huono olo?"

"Mikä hänen nimensä on?"

"Eden - Eden Paternoster."

"Eden, niin kuin Edenin puutarha?"

Niall nyökkäsi.

Vartija puhui radiopuhelimeen.

Tovin kuluttua kaiuttimista kuului: "Rouva Eden Paster-Noster, miehenne odottaa teitä asiakaspalvelupisteen luona liikkeen etuosassa."

Niall ei viitsinyt pyytää korjaamaan nimeä.

Vartija kehotti hänet mukaansa. "Pyydän, että joku katsoo WC-tiloista. Miltä vaimonne näyttää?"

"Hän on kolmenkymmenenyhden, 170-senttinen, ruskea olkapäille ulottuva tukka, vaaleanpunainen paita ja valkoiset shortsit."

Vartija opasti hänet vakavana kassojen suuntaan, pysähtyi lähelle myyjää, joka järjesteli paputölkkejä hyllylle, ja puhui taas radiopuhelimeen. Sitten he jatkoivat matkaa, ohittivat kassat ja lehtitelineen ja kääntyivät niistä oikealle infopisteen luo. Tiskin takana oli pieni sinivalkoinen pöytä ja sen päällä kaksi suurta tietokonenäyttöä. Molemmissa näkyi tyhjiä käytäviä.

"Tarkistetaan koko myymälä", vartija sanoi. Hän paineli pöydän reunalla olevaa näppäimistöä, ja näytöille ilmestyi käytävä toisen perään. Siellä täällä oli henkilökuntaa täyttämässä hyllyjä. Ei Ede-niä.

Muutama asiakas maksoi vielä ostoksiaan tavallisilla kassoilla, mutta itsepalvelukassoilla ei näkynyt ketään.

Vartijan radiopuhelin rätsi. Hän kuunteli vähän aikaa ja katsoi Niallia. "WC-tiloissa ei ole ketään. Tuliko hän varmasti tähän liikkeeseen?"

"Ehdottomasti."

Vartija pyysi infopisteen työntekijää kuuluttamaan koodin 6. Hetken kuluttua naisen ääni kuului kaiuttimista.

”Huomio, ilmoitus osastovastaaville – koodi 6.”

Parissa minuutissa paikalle saapui useita henkilökunnan jäseniä. Seitsemän, Niall laski.

Vartija selitti tilanteen. ”Tämän herran vaimo on kadonnut. Ikä kolmekymmentäyksi, olkapituiset ruskeat hiukset, vaaleanpunainen paita ja valkoiset shortsit. Rouva Eden Paster-Noster. Etsikää joka käytävältä.”

”*Paternoster!*” Niall korjasi tällä kertaa.

”Anteeksi. Eden *Paternoster*”, vartija sanoi henkilökunnalle.

Näiden kiiruhdettua tiehensä vartija kysyi: ”Olisiko hän voinut jo lähteä?”

”No, hän tiesi, missä auto on.”

”Ettei hän olisi mennyt vaikka Marks & Spencerille tai McDonald’sille?”

”Ei, jos ei jommassakummassa myydä kissanhiekkaa.”

Vartija ei hymyillyt.

”Ehkä ette huomanneet toisianne, jos hän lähti tullessanne toisesta ovesta?”

Niall kohautti olkiaan. Se oli tietenkin mahdollista. Ehkä hän teki vain karpäsestä härkäsen. Hän otti puhelimen nopeasti taskusta tarkistaakseen, oliko Edeniltä tullut viestiä, ja yritti sitten taas soittaa.

Numeroon ei saatu yhteyttä.

”Koska ne toiset paikat menevät kiinni? Neljältä myös?” Niall kysyi.

”M&S kyllä, mutta ei McDonald’s.”

Kaikki työntekijät palasivat takaisin viidessä minuutissa. Eden ei ollut myymälän tiloissa.

Niall kiitti heitä ja tunsi äkkiä olevansa täydellinen aasi. Ehkä vartija oli oikeassa ja Eden menikin ulos samalla kun hän tuli sisään.

Hän kiiruhti takaisin autioituvalle parkkipaikalle ja pölyisen mustan avobemarin luo. Hän tiesi nostaneensa katon ja lukinneensa auton, mutta kurkisti silti ikkunasta.

Eden ei ollut autossa.

3

Sunnuntai 1. syyskuuta

Neljältä iltapäivällä rikosylikomisario Roy Grace pysäköi kaksiovisen Alfa Romeonsa lähes tyhjälle pysäköintipaikalle vastapäätä Fordin vankilaa Länsi-Sussexissa. Hän oli pukeutunut farkkuihin, t-paitaan ja pusakkaan ja tullut tänne tarkoituksellisesti viikonloppuna sovittuaan ensin ennestään tutun vankilanjohtajan kanssa, ettei käyntiä merkittäisi työasiaksi vaan yksityisvierailuksi. Hän uskoi, että saisi pian erittäin hyvän syyn salata vierailunsa esimieheltään, apulaispoliisipäällikkö Cassian Pewelta. Mies kyselisi varmasti käynnin syytä, jos se tapahtuisi työaikana.

Poliisit karsastivat yleensä vankilavierailuja, koska tiesivät joutuvansa ensimmäisinä kohteiksi, jos sattuisivat olemaan paikalla vankilamellakan puhjetessa. Siviilivaatteista ei ollut pienintäkään hyötyä, ammatti huokui heistä kuin halpa partavesi. Useimmat rikolliset haistoivat heidät kilometrin päähän. Sinivuokot. Kytät. Paskajalat.

Grace oli täällä hiljattain saamansa kirjeen takia, joka oli herättänyt hänen uteliaisuutensa. Se oli hänen entiseltä työtoveriltaan, rikosylikonstaapeli Guy Batchelorilta, joka oli menettänyt virkansa syyllistyttyään vakavaan rikokseen.

*Terve Roy,
toivottavasti sinne kuuluu hyvää. Täältä ei ole paljon raportoitavaa, paitsi että odotan vankeusajan lyhennystä koskevan anomukseni käsittelyä. Vankitoverini ovat kohdelleet minua paremmin kuin pelkäsin – ainakin tähän mennessä. Kirjoitan, koska sain mahdollisesti kiinnostavaa tietoa eräästä yhteisestä ystävästä. En mainitse nimiä, koska nämä kirjeet luetaan, mutta tiedän, että halusit tehdä jotakin sen kirkonpenkin suhteen. Voin ehkä auttaa. Jos ehdit poiketa, lupaan, ettei reissu mene hukkaan. Kaikkeaa hyvää sinulle ja koko tiimille – teitä on ikävä!*
Guy

Kirje sisälsi arvoituksellisen vihjeen, mutta hänen vaimonsa Cleo oli oivaltanut, että kirkonpenkistä käytettiin myös sanaa *pew*.

Hänen lähin esimiehensä Pewe oli lähes kaksi vuotta rasittanut hänen elämäänsä siinä määrin, että hän oli harkinnut vakavasti lähtöä Sussexin poliisista ja siirtymistä Lontoosta tarjottuun komentajan pestiin, vain päästäkseen eroon tästä vihaamastaan alhaisesta ihmisestä.

Grace nousi autosta hiukan epäröiden. Paikka oli avara ja hiljainen, ja mustanharmaa taivas tuntui jakavan hänen epäilyksensä. Vähäisen purjehduskokemuksensa ansiosta hän tiesi, että parin tunnin sisällä oli luvassa sadetta, mutta iltapäivä oli vielä lämmin. Hän asteli parkkipaikan poikki ja ylitti maantien, jonka toisella puolen oli rykelmä yksikerroksisia rakennuksia. Ilman korkeita verkkoaitoja paikkaa olisi voinut luulla lomakyläksi.

Miesten vankilat jaettiin Britanniassa neljään luokkaan. A-kategorian eli ylimmän turvaluokituksen vankiloihin sijoitettiin väkivaltaiset ja vaaralliset rikolliset, kuten sarjamurhaajat ja terroristit, jotka olivat suurimmaksi vaaraksi yleisölle, poliisille tai kansalliselle turvallisuudelle. B-tason laitoksissa oli niin ikään korkea turvaluokitus, mutta niissä istui vähemmän vaarallisiksi arvioituja rikollisia, lähialueen rikollisia ja pitkäaikaisvankeja. Kategorian C vankiloissa opiskeltiin taitoja, jotka edesauttoivat yhteiskuntaan sopeutumista, ja D:hen kuuluivat Fordin kaltaiset avovankilat, joiden asukkaat arvioitiin vähiten vaarallisiksi. Useimmat olivat valkokaulusrikollisia, mutta joukossa oli myös korkeamman turvaluokituksen vankeja, jotka olivat suorittaneet pääosan tuomiostaan ja jotka arvioitiin kelvollisiksi palaamaan lähiaikoina siviiliin.

Sujauttaessaan virkamerkinsä vastaanottotiskin luukusta Grace oli silti yhtä levoton kuin tullessaan mihin tahansa vankilaan. Lasin takana istuva totinen nainen, joka ei ollut ystävällinen mutta ei epäystävällinenkään, tarkasti hänen henkilöisyytensä ja palautti virkamerkin pienellä harmaalla tarjottimella. ”Takananne on lukollisia kaappeja. Jättäkää sinne puhelimenne ja arvoesineenne.” Nainen nyökkäsi hänelle rahtusen osoittaakseen, että he olivat molemmat samalla puolella.

Roy teki työtä käskettyä ja tunsu olonsa heti suojattomaksi luopuessaan virkamerkistään ja puhelimestaan – yhteydestään

ulkomaailmaan. Hän lukitsi kaapin ja astui sisään turvaovesta, joka sulkeutui hänen takanaan kuin ilmalukko.

Iltapäivälehdissä kauhisteltiin säännöllisesti vankien lokoisia oloja Britanniassa, mutta Grace oli varma, ettei kukaan juttujen kirjoittajista ollut viettänyt ainoatakaan yötä vankilan pahoilla.

Ei ollut hänkään, mutta hän oli jutellut monien kanssa, jotka olivat, eikä kukaan väittänyt viihtyneensä. Monissa rangaistuslaitoksissa, kuten Lewesin B-kategorian vankilassa Sussexissa, asukkaat joutuivat joillakin osastoilla jakamaan sellin, jossa oli kaksi punkkaa ja metrin päässä alapetille joutuvan naamasta kanneton vessanpytty suihkuverhon takana. Nukkuminen oli muutenkin haastavaa, koska tyyny oli kovempi kuin betoniharkko.

Fordin vankilassa jokaisella oli sentään oma sellinsä, ahdas mutta suhteellisen mukava.

Parin minuutin kuluttua Grace astui sisään toisesta ovesta, ja häntä tervehti käsi ojossa ystävällisesti hymyilevä vartija, jonka vyöllä riippui avainnippu. ”Herra ylikomisario, en tiedä muistatteko, mutta tapasimme Lewesin vankilassa pari vuotta sitten.”

Grace, jolla oli lähes valokuvamuisti kasvojen ja nimien suhteen, katsoi miestä tarkasti. Lyhyet harmaat hiukset ja hiukan kumarat hartiat. ”Andrew Kempson?”

”Uskomaton muisti!”

Grace kohautti olkiaan.

”Erittäin hauska nähdä! Johtaja ilmoitti, että tulette vierailuajan jälkeen, ja järjesti niin, että voitte tavata entisen ylikonstaapeli Batchelorin yksityisessä kuulusteluhuoneessa ilman kamera-valvontaa. Hän sanoi myös, että saatte mukanne jonkin todistuskappaleen.”

Kempson näytti suhtautuvan vankeihin ilahduttavan kunnioitavasti, toisin kuin jotkut vartijat. Grace seurasi häntä suuren avoimen pihan poikki, jota reunustivat yksikerroksiset elementtirakennukset. Osa pihalla maleksivista miehistä näytti luovuttaneen täydellisesti – näky oli tuttu hänen aiemmilta vankilakäynneiltään. Osa vaikutti määrätietoisemmilta, ja yksi, jolla oli harava ja jätessäkki kässissään, näytti suorastaan iloiselta saadessaan jotain tekemistä.

Matka jatkui suureen huoneeseen, joka näytti riisutululta versiolta tavallisesta kirjastosta. Pöytien ääressä istui vankeja lukemassa kirjoja ja lehtiä; kirjahyllyillä oli lähes yksinomaan dekkareita. Grace

huomasi useita Martina Colen, Kimberley Chambersin ja Ian Rankinin kirjoja. Kempson opasti hänet salin perällä olevaan huoneeseen.

Täällä häntä tervehti vaivaantuneesti hymyilevä mies, entinen rikosylikonstaapeli, joka oli vielä hiljattain yksi hänen pätevimmistä alaisistaan.

Pitkä ja harteikas Guy Batchelor nousi tuolistaan.

Jokin aika sitten Batchelor oli mennyt täysin raiteiltaan, kietoutunut valheiden verkkoon rakastajattarensa takia, jolle hän oli lupailut yhteistä tulevaisuutta. Sikäli kuin hän puhui totta, tilanne oli johtanut raivokkaaseen riitaan ja tapahtumaketjuun, jonka päätteenä nainen oli lojunut kuolleena kylpyammeessa ja Batchelor oli joutunut paniikkiin. Tästä alkaneessa syöksykierteessä hän oli yrittänyt itsemurhaa, ja Grace oli vaarantanut henkensä estääkseen sen.

Grace oli koko elämänsä ja uransa ajan pyrkinyt näkemään ihmisten parhaan puolen. Hän uskoi, että useimmat ihmiset – tiettyjä poikkeuksia lukuun ottamatta – olivat pohjimmiltaan kunnollisia ja ajautuivat väärälle polulle jonkin sellaisen takia, mikä ei ollut heidän hallinnassaan. Syy saattoi olla väkivaltaisissa vanhemmissa tai jossakin, mikä tapahtui myöhemmin elämässä.

Niinpä hän päätti suostua, kun Guy kirjoitti tarjoavansa arvokkaita tietoja ja pyysi häntä käymään. Häntä kiinnosti kuulla, mitä Guylla oli sanottavaa, mutta toisaalta hän halusi vain jutella tämän kanssa. Ja ehkä jollakin vaatimattomalla tavalla auttaa miestä, joka oli mennyt niin sekaisin, että tuhosi elämänsä ja monen muunkin elämän.

Hän ei silti suhtautunut tapaamiseen varauksettomasti.

Paikka oli tavallinen kuulusteluhuone. Metallipöytä, kovat tuolit, laajakulmainen valvontakamera katonrajassa. Pöydällä oli punainen muistikirja.

”Odotan tuossa ulkona”, Andrew Kempson sanoi. ”Tulen tunnin päästä, mutta huutakaa, jos tarvitsette apua.”

”Enpä usko”, Grace sanoi.

Kempson kohautti hartioitaan, ja hänen ilmeensä sanoi: ”Ei sitä tiedä”. Sitten hän sulki oven hiljaa. Moni muu vartija olisi tehnyt sen äänekkäämmin.

4

Sunnuntai 1. syyskuuta

Kätellessään Batcheloria Roy Grace yritti olla näyttämättä hämmästystään. Mies oli vanhentunut kymmenellä vuodella oikeudenkäyntinsä jälkeen. Toinen ero oli se, ettei tämä enää lemunnut tupakalta.

"No, kuinka sujuu, Guy?" hän kysyi. Batchelorin tapaaminen kasvokkain herätti hänessä ristiriitaisia tunteita. Guy oli ollut perheellinen mies ja erittäin arvostettu rikostutkija. Grace tiesi, että muistot tapahtuneesta ja syyllisyydentunto piinaisivat tätä koko loppuelämän, unissa ja valveilla. Ne eivät jättäisi koskaan rauhaan. Ja oli mahdotonta edes kuvitella, millainen tulevaisuus miestä odotti, kun tämä kävelisi ulos vankilan portista.

"Itse asiassa ihan hyvin. Paljon paremmin tänne tulon jälkeen. Lewes oli varsinainen paskahuussi. Olin joskus viisikin päivää sellissä yhtä soittoa vartijapulan takia. Ilman suihkua ja samoissa vaatteissa. Täällä pärjään kyllä."

Grace nyökkäsi. Hän oli aina inhonnut korruptoituneita poliiseja ja halusi tietää tarkemmin, miksi jopa Guy Batchelor oli sortunut. Mies maksoi siitä nyt hirvittävän hinnan. Elämä antoi useimpien virheiden jälkeen toisen mahdollisuuden, mutta toisen ihmisen surmaaminen oli anteeksiantamatonta.

Samassa hänen mieleensä juolahti vanha sanonta: *Älä tuomitse toista ennen kuin olet kävellyt kilometrin hänen saappaissaan.*

Hän otti tuolin ja istui vastapäätä Batcheloria.

"Täytyy sanoa, etten olisi uskonut, että tulet", mies totesi.

Grace kohautti olkiaan. "Tämä ei tarkoita, että hyväksyisin millään tavalla tekoasi. Mutta tiedän, että kenen tahansa elämä voi mennä koska tahansa pieleen. Kuka sanoikaan, että olemme kaikki vain yhden palkkapussin päässä kodittomuudesta? No, tässä ollaan joka tapauksessa, se vaati vain vähän järjestelyitä."

Hän oli iloinen nähdessään Guyn hymyilevän. Hymy vei hetkeksi kymmenen vuotta tämän kasvoilta.

Batchelor levitti käsiään. "Harmi, etten voi tarjota mitään. Täällä on vähän rajalliset mukavuudet."

Nyt Grace hymyili vuorostaan. Sitten hän vakavoitui ja sanoi: